

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

O chestie vitală

— Orfelinatul românesc —

(I. S.) Presa românească, în timpul din urmă, discută cu mult interes o chestie pusă în lumină de câțiva oameni de bine din Sibiu, — înființarea orfelinatului românesc, care în timpul de nevoi, de astăzi se impune spre o rezolvire urgentă. Consistoriul din Sibiu a delegat o comisie specială, care să studieze planul după care aceasta instituție să-și înceapă activitatea ei de ocrotire.

Aflăm, că la apelul lansat, în zilele trecute, de Consistorul din Sibiu, au răspuns, cu sume destul de frumoase, mai mulți intelectuali din Transilvania.

Fapta aceasta e un bun augur, ea e menită să deie adăpost orfanilor a căror părinți au murit, pe câmpul de război.

E o dovadă, că războiul actual ne-a făcut să simțim tot mai tare consecințele aspre ale lipsei de organizație care dăinuiește în rândurile noastre odată cu începutul nostru. În vremuri de pace, în loc de luptele fratricide din cauza unor divergențe ce nici când nu le putem înădura în mod satisfăcător, oare nu este mai bine să vedem, că drumul drept impus de înțelegerea mai presus de orice a idealurilor naționale, e în armonia deplină, în stringerea rândurilor, ca orice eventualitate să nu ne aște în impas. Devierile din trecutul nostru simțim, că pînă înființarea orfelinatului românesc vor dispărea, oarecum.

Generațiile care se vor perinda prin acest institut, trăind aici în armonie deplină, evitându-se în educarea lor orice divergențe, vor forma o frumoasă falangă socială. Orfanilor, cari altfel pe la colțuri de drumuri ar fi nevoiți să cerșească mila trecătorilor, li-se va da aici îngrijire părintească. Se vor educa în diferite branșe industriale, comerciale, ca din munca lor să-și poată susține viața.

Toate partidele beligerante se gândesc de cu vreme la activitatea ce o au să o depună după război pentru ca să umple golurile produse. Se distribuie premii familiilor cu băieți mai mulți, se zidesc mii de institute pentru creșterea orfanilor războiului, și oare noi să ezitam în fața acestor nevoi și să privim aparte în viitor?

Actualul cataclism să ne servească de învățământ că lipsa de consolidare internă distramă și nimicește state și neamuri, cari au temelii subrede. Prosperarea noastră în viitor, cu aspirațiile noastre naționale în cadrele statului ungar, se va putea efectua numai prin stringerea rândurilor.

Se dăm ascultare glasului vremii, bogăți, să-

raci fiecare să jertfim după putință. Mult, puțin din prisosul nostru, pentru înființarea menționatului institut de caritate socială și națională, care va fi mărturia consolidării noastre.

Cerem intrate, în numele orfanilor războiului, la inimile Arhiepiscopilor bisericilor noastre ca și ei să contribuie cu o părticică la înființarea orfelinatului și la susținerea ținuturilor vlăstare cari vor găsi acolo ocrotire.

Sperăm, că cele două metropole bisericesti, — decretându-se din partea Consistoriului din Sibiu, că institutul proiectat urmărește, fără proselitism, numai educarea națională a orfanilor, — vor conlucra în armonie pentru realizarea cât mai grabnică a acestui plan vital, lansând fiecare la timpul său apeluri pentru colectarea sumelor necesare, cu care orfelinatul românesc să poate deveni o realitate binecuvântată.

Lupte victorioase pentru trupele austro-ungare în Albania

Budapesta, 9 Februarie. — Comunicatul lui Hófer de astăzi, anunță următoarele lupte noi pe frontul albanez:

Trupele austro-ungare, în mersul lor înainte, în interiorul Albaniei, au trecut râul Itmi și au ocupat localitatea Presa și înălțimele la nord-vest de acolo. O luptă scurtă s'a angajat cu trupele dușmane, alcătuite din sârbi, italieni și triburile albaneze conduse de Essad Pașa în jurul localității Valeac, la 8 km. la nord de Tirane. Dușmanul a fost respins. În cursul zilelor din urmă, aeroplanelor austro-ungare au bombardat cu succes lagărul de trupe dușmane din Durazzo, precum și portul unde erau acostate vapoare italiene.

În Muntenegru e liniște. Desarmarea trupelor muntenegrene e complet terminată.

Roma, 9 Februarie. — Ziarului „Idea Nazionale” i-se anunță din Durazzo: Avantposturile dușmane se compun de sigur din triburile catolice din Albania de nord, cari au fost de multă vreme câștigate pentru cauza Austro-Ungariei. Trupele austro-ungare, cari operează în Albania sunt încă tot la Scutari și se pare, că nu au de gând să părăsească orașul trecând mai departe. Cruja a fost ocupată numai de câteva trupe mai mici austro-ungare sprijinite de detașamentele matisorilor catolici. Aceste trupe trecând riul Ismi au înaintat până la mare. Trupele sârbesi, precum și aderenții lui Essad-Pașa s'au și încăierat cu inamicul, care când n'o să aibă posibilitatea să înainteze spre Durazzo.

O mare bătălie e în curs în Mesopotamia

Lugano, 9 Februarie. — După știrile primite de ziarele franceze, este în curs de Sâmbătă — o mare bătălie în

Mesopotamia, între turci și englezi. Englezii opun o violentă rezistență.

A început ofensiva contra Salonicului?

Geneva, 9 Februarie. — „Petit Parisien” află că e foarte apropiat începutul ofensivei contra Salonicului, căci se

observă mari concentrări de trupe germane, austro-ungare și bulgare în regiunea Doiran și Monastir.

Greva măcelarilor din București

București, 9 Februarie. — Măcelarii angrosiști s'au pus în grevă, cerând ca primăria să mărească prețurile carnei, stabilite oficios în tablourile cu prețuri maxime, de oarece le cred prea reduse, față de scumpirea vitelor mari

și mici de tăiat. Această scumpire — spun măcelarii — provine și din lipsa de vite în urma hotărârei guvernului de a permite exportul de vite, 8000 capete mari, 14 mii oi, și capre și 20 mii porci.

Prețul unui exemplar 6 fileri.

DIN ROMÂNIA

Activitatea parlamentului, mutismul guvernului și nădejile opoziției războinice

Citim în ziarul conservator »Steagul«.

Noua activitate parlamentară nu promite nimic excepțional. Majoritățile au înfățișarea oboșită, și în afară de bugete și de oarecare legi mărunte nimic nu va preocupa pe reprezentanții națiunii până la închiderea sesiunii.

E o oarecare ironie a soartei în modul cum actuala constituantă e nevoită să-și încheie bilanșurile sesiunilor ei.

Parlamentul acesta convocat pentru a reinvi raporturile sociale și a întineri viața politică, a îmbătrânit el înainte de vreme, s'a uzat prin neactivitate și nehotărârea în fața marelui probleme externe de care a fost surprins.

Pompa cu care d. Ionel Brătianu a anunțat reformele și sgomotul umanitar și democratic în care s'au făcut alegerile parlamentare, au primit o pedeapsă la care nu ne așteptam de sigur dar care e atât de grea încât acest parlament chemat sub asemenea auspicii, e bucurios să plece în vacanțe nedefinite.

Mutismul guvernului, arată că puntea de comunicație între el și reprezentanții țării e ruptă

și că între acești doi factori de guvern, numai divoțul intermitent, vacanțele mai pot menține aparențele și prelungi situația.

Dar dacă Parlamentul e atât de îmbătrânit prin inacțiunea la care a fost forțat de împrejurări, nici Federația nu se arată mai vrednică.

»Naționalul«, care înainte de vacanță se arăta atât de supărat pe Federație că nu atacă guvernul și nu-și dezvoltă interpelările cu tot briul necesar, aseară anunța că interpelările nu se vor mai dezvolta pentru că... guvernul nu va răspunde.

Mai mult chiar, d. Filipescu a anunțat că pleacă să facă o vizită țarului! E această vizită un mod »a la Filipescu« de a-și confirma rusofilia, sau un simplu mijloc comod de a scăpa de obligația de a dinamita guvernul cu interpelări ecrasante?

Și una și alta din aceste alternative spun deajuns cine e d. Filipescu și ce înseamnă federația în politica țării.

La ultima întrebare a Acțiunii Naționale, după ce marii strategii și oameni politici în frunte cu d. Victor Ionescu au analizat toate ipotezele posibile și imposibile, au hotărât că singura lor nădejde mai e marea ofensivă a aliaților de la Salonic, concomitentă cu marea ofensivă rusă din Bucovina și poate din Bulgaria. Atunci ar trebui să intervenim și noi și d. Filipescu ar fi plecat să controleze la fața locului șansele de izbândă ale Rușilor primind defilarea trupelor rusești cari vor trebui să coopereze cu noi.

Atacul Zeppelinurilor asupra Angliei, continuă a fi tema tuturor discuțiilor politice în Anglia. Săptămâna viitoare redeschizându-se sesiunea parlamentară, se va cere guvernului englez crearea unei noi poliție aeriene, căci măsurile de apărare contra atacurilor aeriene s'au arătat insuficiente — și populația engleză e neliniștită și indignată.

— În Marea Mediterană, în ultimele două zile, submarinele germane au scufundat un mare crucișător francez, înarmat și trei torpiloare engleze.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— O reprivire asupra luptelor dela Isonzo și Doberdo. — Criza internă în Italia. — Briand la Roma. —

De pe frontul italian, comunicatul lui Höfer nici pe ziua de ieri n'are nimic nou de semnalat.

Dela câmpul de presă austro-ungar însă se anunță:

În cele patru bătălii dela Isonzo, în regiunile Monte dei sei Busi, Monte San Michele și Podgora, italienii au folosit 5 vagoane cu grele granate și cu toată risipa și de material de oameni, — n'au putut isprăvi nimic — ei au pierdut în acele bătălii 400.000 oameni. Pozițiile noastre de acolo sînt neschimbate, ca la începutul războiului. Azi pozițiile italiene stau foarte aproape pe frontul Isonzo de pozițiile noastre, — ceea ce are de urmare, că nu trecem secundă, că să nu risure câte b descărcare de puști, mitralieze, explozie de granate de mână, de mine. Și așa urmează zilnic înverșurate lupte de patrulare și avant posturi, pe viață și pe moarte. Italianii, mai ales la platoul Doberdo — arată o mare nervozitate. Au frică că armata austro-ungară va începe o puternică ofensivă. La 7 km. îndărătul frontului lor au făcut o linie de apărare betonată. Sînt foarte activ italienii. Ei sapă și minează mereu. Pozițiile, cavernele și fortificațiile lor sînt ideale — dar servesc pentru apărare, nu pentru atac.

— Ziarele italiene se ocupă mereu de vizita miniștrilor francezi Briand și Bourgeois la Roma, care va avea loc săptămâna aceasta. În onoarea lor se va face o mare primire oficială la Capitoliu. Clemenceau a refuzat să-l conducă pe Briand la Roma, în calitate de președinte al comisiei militare.

— În Italia criza economică ia dimensiuni tot mai mari, și nemulțumirea se ridică contra guvernului Salandra, ale cărui zile sunt numărate.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Planurile lui Enver Pașa contra englezilor din Egipt. —

— Comunicatul turcesc anunță că nu s'au produs schimbări în timpul din urmă pe fronturile de luptă dela Dardanele, Caucaz și Mesopotamia.

— »Echo de Paris« publică o convorbire cu ministrul de război turc, Enver Pașa. Despre autenticitatea acestui interview nu putem garanta. Enver Pașa ar fi declarat următoarele asupra planurilor lui în Egipt:

— Nu așteptăm ajutorul german. Avem destui soldați. Avem nevoie numai de arme, munițiuni și material de război — și vom căpăta totul. Ofensivele contra Egiptului și Indiei nu le vom începe consecutiv, ci în același timp, paralel. — Pentru expediția contra Egiptului ajung 100.000 oameni. La ocuparea canalului de Suez, nu urmăm să tăiem englezilor drumul spre India. Ci vom să luăm Egiptul dela englezi. Nu ne vom mărgini dar numai la ocuparea celor două maluri ale canalului de Suez, ci armata otomană va alunga pe englezi din Egipt.

MERSUL RĂZBOIULUI

Pe frontul bucovinean rușii nu mai pot obține succese

— Incetineala ofensivei austro-ungare în Albania. — Armata greacă nu e demobilizată. — Submarinele germane scufundă patru vapoare anglo-franceze. — Care e situația pe frontul italian. — Aeroplane germane bombardează lagărul de trupe engleze din Belgia. — Planurile Turcilor contra Egiptului. —

De pe frontul balcanic, comunicatele oficiale n'au nimic nou de raportat. Ca și pe cele alte fronturi, armatele stau fața în față, fără să se angajeze în lupte mari, hotărîtoare.

În Albania, ofensiva austro-ungară urmează încet, de oare-ce țara această fiind săracă, trebuie de făcut serioase pregătiri de proviant, ca trupele noastre în mersul lor înainte să nu sufere de lipsa de merinde. Apoi și drumurile sînt grele, impracticabile. După știri din Atena, ar fi având loc acum, lupte grele între trupe austro-ungare și sârbo-italiene lângă Alessio.

Din partea guvernului grec se desminte svornurile despre demobilizarea armatei grecești. — După ziarul rus »Rjets« Enfenta a hotărât să se folosească de teritoriul grecesc pentru scopurile ei, cum va crede de cuviință și va încunoșștiința apoi guvernul grec numai de lucruri deja îndeplinite. În Grecia crește mizeria și lipsa de alimente. Mulți emigrează. Unele ziare grecești vorbesc de apropiata înaintare a trupelor austro-germane și bulgare spre Salonic.

Pe frontul rusesc, au fost vii lupte de artilerie la nord-est, — favorizate de vreme clară. Un atac prin surprindere rusesc asupra pozițiilor austro-ungare la nord-vest de Tarnopol — unde rușii au și reușit să pătrundă, a fost respins printr'un contra-atac al nostru, și rușii s'au retras cu grele pierderi.

Se comunică, că pe frontul galițian pozițiile austro-ungare, sînt admirabil întărite și prevăzute cu o puternică artilerie, ceea ce face ca infanteria austro-ungară sub protecția artileriei să respingă ori-ce atac rusesc, și nici odată rușii nu pot să câștige temeinic teren. Și corespondenții de război ai ziarelor elvețiene recunosc

că rușii nu pot realiza nici un succes acum pe frontul bucovinean, de oare-ce artileria rusă nu se poate măsura cu cea a puterilor centrale.

— Noul prim ministru rus Stürmer a primit de la țar mână liberă în reorganizarea guvernului.

LUPTELE DIN APUS

— Tranșee pierdute de germani recucerite. — Aeroplane germane bombardează lagărul de trupe engleze din Flandra. — Mișcarea revoluționară în Irlanda. — Teama de Zeppelinuri în Anglia. —

Comunicatul german dela 8 Februarie anunță următoarele de pe frontul francez:

La sud de Somme au fost lupte vii. În noaptea de 6 spre 7 Februarie am pierdut un mic tranșeu din nouile noastre pozițiuni.

Un atac francez pregătit ieri cu un foc puternic a fost respins. Seara, un contra atac al nostru ne-a readus în plina posesiune a poziției. O escadră de aeroplane germane a bombardat depozitele gării la Poperinghe și lagărul de trupe engleze între Poperinghe și Dixmuiden. După mai multe lupte cu aeroplane dușmane, s'a reîntors fără pierderi.

Șeful Statului major.

— Din Anglia sosesc știri că în Irlanda crește mișcarea revoluționară. Zilnic se anunță noi exploziuni acolo. La niște irlandezi s'au găsit ascunse mari cantități de patroane, material explozibil. Dar judecătorii irlandezi i-a achitat, fiindcă ei s'au apărat în felul că pentru prinderea peștilor au nevoie de acest material. Și contrarul nu s'a putut dovedi.

Inmormintarea Metropolitului Ioan Mețianu

— Sibiiul în doliu. — Actul de îmbalsamare. — Marele pelerinaj la reședința Mitropolitană. — Reprezentanții bisericii române la Sibiiu. — Testamentul. — Telegrammele de condolență. — Impunătorul conduct funebru. —

— De la corespondentul nostru special (S. P.) —

Sibiiu, 7 Februarie. — Tot orașul stă sub impresia trecerii la cele vecinice a marelui arhieru. E o afluență enormă de lume românească, venită din provincie, preoți și înalți demnitari ai bisericii, dascăli, mireni, țărâni.

Steaguri negre fâlfăie în toate părțile, pe turnurile catedralei noastre, pe reședința mitropolitană, pe clădirea Seminarului, apoi la Muzeul Asociației, la banca Albina, la Școala de fete, în fine pe toate edificiile românești. Dar și clădirile publice ale orașului, în semn de doliu, au arborat drapelul negru; ca: Primăria, Casa comitatului, Reședința comit. suprem, Walbaum, palatul Bruchenthal, Casinul militar, apoi și băncile săsești.

***

Vineri seară, a avut loc actul de îmbalsamare a corpului marelui defunct, de către medicii dr. Ilie Beu și dr. Czekelius. Imbrăcat apoi în ornatele arhieresti, cu mitra arhierască pe cap, cu sfința cruce pe piept, adormitul în Domnul fu așezat într-un sicriu negru de metal, și ridicat pe un catafalc înalt în sala de recepțiune a reședinței mitropolitane.

În aceeași zi, seară, s'a oficiat un serviciu divin de către P. S. Sa Episcopul Aradului Ioan I. Papp asistat de numeroși preoți.

Apoi, până târziu noapte, protopresbiterul dr. Ioan Stroia a citit sf. Evanghelia. Și în zilele de Duminecă și Luni, s'a oficiat câte un serviciu divin.

O lume imensă a cercetat reședința mitropolitană. Totul avea un aer de mare și tristă solemnitate.

Luni la ora 4 p. m. rămășițele pământești ale marelui Arhieru au fost transportate cu o deosebită ceremonie la Catedrală, de unde se va face apoi inmormântarea.

Din Brașov, Caransebeș, Arad, Timișoara, Orăștie, Oradea mare, au sosit deja toți demnitarii bisericii, în frunte cu P. S. Sa episcopul dr. E. Miron Cristea al Caransebeșului, apoi vicari, protopopi, mireni, deputațiuni, etc.

***

Cu privire la testamentul marelui defunct, am aflat, că familia regretatului Mitropolit l'a înmănat vicarului episcopesc, d-lui dr. Ilarion Pușcariu, care a fost citit în ședința plenară a Consistoriului arhidiecezan. Marele arhieru, lasă întreaga lui avere de vre-un sfert de milion pentru biserica al cărui păstor era. O parte din avere pentru dieceza Aradului și trei părți pentru Arhidieceză.

***

Nespus de mare e numărul telegramelor de condoleanțe sosite la Consistor și la familia regretatului Mitropolit. Citez cele mai însemnate:

Dela cancelaria Majestății Sale:

Viena. — Majestatea Sa imperială și reg. apostolică a luat cunoștință cu adânc regret de moartea Arhiepiscopului și Mitropolitului bisericii gr.-ort. române Ioan Mețianu, și aducându-și aminte de activitatea bogată în merite pe care reposatul a dezvoltat-o în curs de mulți ani pe terenul bisericesc și al vieții publice, s'a îndurat a-și exprima prea grațios cele mai sincere condolențe pentru pierderea cea grea care a atins biserica gr.-ort. română. La ordinul prea înalt:

Daruváry.

Din partea președintelui Casei magnaților, baronul Samuil Iosika:

Budapesta. — Cu adâncă consternare am primit vestea despre jalnica decedare a Esc. Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Mețianu,

binemeritul arhipăstor. Când îmi exprim pentru aceasta mare pierdere, în numele meu, cea mai sinceră condolență, și până când voi avea ocaziune se anunț casei magnaților tristul caz, talmăcesc și adâncile regrete și durefoasele sentimente ale magnaților. Activitatea binecunoscută pe terenul bisericesc și patriotic, pe care a dezvoltat-o fericitul în cursul unei lungi vieți, îi vor eternisa pentru totdeauna memoria în acea fortăreață a legistaturii, al cărei membru a fost decenii de-a rândul, cu onoare.

Baron Samuil Iosika, preș. casei magnaților.

Din partea prim-ministrului:

— La știrea despre moartea Mitropolitului Ioan Mețianu adresez expresiunea celei mai sincere condolențe consistoriului arhidiecezan. În decedatul arhipăstor biserica sa și patria sa a pierdut un slujitor credincios. Cu pietate îi voi păstra memoria.

Tisza István.

Din partea I. P. S. S. Mitropolitului de Alba Iulia. — Blaj. — Exprimându-vă condolențele mele cu prilejul morții Excelenței Sale, I. P. S. Ioan Mețianu, Arhiepiscop și Mitropolit, vă aduc la cunoștință, că neputând lua parte la inmormântare, voi fi reprezentat prin d. dr. Suciu, canonic-cancelar al ven. capitolu mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș.

Dr. Victor Mihályi, Arhiepiscop și Mitropolit.

Dela Mitropolitul Bucovinei:

Vatra Dornei. — Cu profundă durere am primit înștiințarea despre încetarea din viață a Ex. S. I. P. S. Mitropolit Ioan Mețianu. Rog binevoii împreună cu preavenerabilul consistor din prilejul pierderii acesteia atât de grele a primii sincerele mele condolențe.

Mitropolitul Repta.

Dela ministrul cultelor ungar:

Budapesta. — Cu adâncă consternare am primit incunoștințarea despre moartea Arhiepiscopului și Mitropolitului Mețianu. Primiți și vă rog să talmăciți cea mai adâncă și sinceră expresiune a condolenței mele din prilejul pierderii mari, pe care a îndurat-o întreaga biserică greco-ortodoxă română din patrie, prin moartea binemeritatului arhipăstor.

ankovich Bela, ministru de culte.

Dela președintele partidului național român: Budapesta. — În numele meu și al partidului național român exprim cele mai sincere condolențe din incidentul morții marelui Arhieru Ioan.

Dr. Teodor Mihali.

***

Au mai trimis telegrama Episcopii Caransebeșului, Lugojului, Administratorul patriarhiei, din Carloveț, Episcopul Majlath, Secretariu de sat Ludovic Ilsvai, Victor Molnar, Protopopii Vasile Damian din Brad, Dr. Vasile Saftu, d. Emanuel Ungureanu din Timișoara, dr. Iosif Blaga, Maria Baiulescu din Brașov, »Gazeta Transilvaniei«, protopopul Manuilă, Lipova, dr. Nicolae Zigre din Oradea mare, Ioan Berceanu, protopop, Cohalm, Familia Mocsonyi, (Bata).

***

Întru eternizarea memoriei marelui defunct a Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Mețianu, au contribuit la fondul pentru orfelinatul din Sibiiu membrii familiei cu următoarele sume însemnate: D-na Elena dr. Mețianu, 1000 cor., d. dr. Ianu Mețianu, 1000 cor., și dr. Eugeniu Mețianu 1000 cor., iar banca Lumina din Sibiiu a dat 100 cor., a. Dumitru Vulcu, director executiv la Lumina 20 cor., și d-l Sergiu Medean protopop, Sebeș 20 cor., în loc de cunună pe sicriul decedatului Mitropolit Ioan Mețianu.

***

— Prin fir telegrafic —

Funerariile marelui mitropolit și-au luat începutul Marți la orele 10 a. m. în dangătul jalnic al clopotelor catedralei, și a tuturor bisericilor din Sibiiu. La ceremoniile de inmormântare a luat parte o lume imensă în frunte cu toate notabilitățile bisericii gr. ort. din provincia mitropolitană, precum și alți bărbați binemeritați ai vieții noastre publice românești. Serviciul divin a fost oficiat cu mare solemnitate de P. S. Lor episcopii dr. Miron Cristea al Caransebeșului și I. I. Rap,

al Aradului, asistat de P. C. S. vicarul Mangra, precum și de peste 30 de protopopi și preoți.

Sicriul a fost așezat pe catafalc sub un baldachin de mătăasă în naia impozantei catedrale.

La ceremonie au luat parte în număr complet toate autoritățile militare, civile și bisericești din oraș dovedind astfel înalta stimă de care se bucura regretatul mitropolit și înaintea streinilor.

Răspunsurile funebre le-a dat cu duioasă artă un cor mixt compus din 150 de persoane în decursul ceremoniei catedrale era arhiplină de asistenți: peste patru mii de persoane. De asemenea erau fixate străzile din jur.

După săvârșirea ceremoniei din catedrală, s'a format un cortegiu impozant, cum nu mai văzuse Sibiiul de multă vreme; un capăt al cortegiului ajunsese la cimitirul bisericii din suburbul Iosefin parcurgând străzile Măcelarilor, piața mare, Cismădiei și Schewis, pe când al doilea de-abia se forma înaintea catedralei. — Peste zece mii de oameni au luat parte la această mare inmormântare.

Pompoasă ceremonie a luat sfârșit abia pe la orele 2 d. a.

Știrile zilei

Dor...

Din satul mic de prin străini
Incins de lanuri și grădini,
Din casa verde cu pridvor
Aleargă gându' mi călător
La tine, petec de pământ,
Ce-mi ești departe și mi-ești sfânt.
La cerul tău, la munții tăi,
La florile ce-ți cresc prin văi;
La voi, salcâmi, la voi castani,
Ce peste drum de-atâția ani
Vă scuturați și înfloriți
Și cuibul meu adăpostiți;
La tine, mamă, ce 'n amiazi
De-atâtea ori pe gânduri cazî.
Și până colo pe 'nserat
În lacrimi ochii ți-ai udat.
Apoi Pal lunii răsărit
În pragul porții ai eșit
Și-aștepti, aștepti cu atâta dor
Pe-un călător.

Ecaterina Pitiș.

Un consiliu de miniștri ungar

s'a ținut ieri, Marți la 5 seara în palatul ministrului prezidiu, sub președinția contelui Tisza.

Conferința între miniștri ungari și austriaci

a continuat și ieri la ministerul de finanțe ungar, în chestiuni de ordin economic. Au luat parte aceleași personalități ca 'n conferința de Luni. Tratatările s'au terminat la 2 și un sfert după amiază. Seara, la 5, miniștrii austriaci au plecat la Viena.

D. P. Carp a părăsit Viena

ieri dimineață, plecând prin Budapesta la București.

10.000 coroane subvențiune pentru școlile românești din Brașov

Din Brașov se anunță că sinodul bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, la propunerea președintelui său, d. protopop dr. Vasile Saftu a acceptat cu una-

nimitate, ca școlile centrale românești din Brașov să capete o nouă subvenție anuală de 10.000. Prin această decizie, biserica Sf. Nicolae din Brașov, urcă la 60.000 coroane ajutorul ce-l acordă atât de generos pentru așezămintele noastre școlare.

Ministrul de justiție român a avut o misiune la Berlin?

O știre curioasă aduce „Balkanska Poshtica”: Ministrul de justiție Antonescu a fost la Berlin cu o specială misiune politică. D-sa a fost însărcinat să convingă guvernul german de loialitatea politicii României față de puterile centrale. Cu această ocazie, regele Ferdinand al României a remis prin ministrul Antonescu un autograf împăratului Germaniei.

Când vor fi înrolați glotășii dela 43—50 de ani?

În legătură cu desbaterea asupra proiectului de a putea fi chemați sub drapel și glotășii dela 43—50 de ani opoziția a făcut propunerea ca acești glotășii să fie înrolați numai dacă toate contingentele mai tinere s'ar afla deja pe câmpul de luptă. Referitor la această propunere a opoziției, ministrul de război baronul Hazai a făcut în Camera ungară următoarea declarație:

— Acceptez să se hotărască prin lege ca bărbății în vârstă de 43—50 de ani, cari fiind apti pentru serviciul militar vor fi înrolați în armata comună, la honvezi, ori gloate, să poată fi înrolați numai în cazuri extreme și anume după ce toate celelalte contingente vor fi deja pe câmpul de luptă.

După cum aflăm opoziția va interpela în proximele sedințe ale Camerei cerând lămuriri detaliate, despre serviciul pe care vor trebui să-l facă în cadrele armatei glotășii dela 43—50 ani.

Confiscarea cerealelor tănuite de economii la rechiziționare

Guvernul a ordonat organelor administrative și polițienești să procedeze cu cea mai mare severitate față de economii, cari n'au anunțat la timp cantitățile de cereale de cari dispun. Cerealele tănuite vor fi pur și simplu confiscate. Viitoare energie după acest fel de cereale a și început. Astfel poliția de graniță din comuna Horgos (nordul Ungariei) a confiscat 200 m. de grâu, 300 de săcare și 50 de m. m. de orz, pe cari le ascunsese proprietarul lor, arendașul Hermann Hles, intenționând să speculeze cu ele. De asemenea s'au confiscat dela economii din comuna Selye peste 26 m. m. de cereale tănuite. Singurul mijloc împotriva unor astfel de noi confiscări e ca proprietarii, cari se simt vinovați să-și anunțe imediat cerealele disponibile până nu e târziu.

Piatră vânătă pentru proprietarii de vii

În vederea stropirilor de primăvară, ce vor trebui făcute la vii, ministrul de agricultură a dat o circulară către organele administrative anunțând, că în anul acesta va pune la dispoziția proprietarilor de vii o cantitate mai mare de piatră vânătă, ca anul trecut. Prețul unui kgr. piatră nu va fi mai mare de 3 coroane. Proprietarii vor putea obține această piatră — trimițând banii înainte, ori cu rambursă — numai pe calea oficiului viceșpanului și în orașe prin primari. Deci acestora au să se adreseze loți cei cari au nevoie de piatră vânătă.

Proprietarii de vii vor putea primi această piatră și în schimbul unor obiecte de aramă, cari ar putea fi, întrebuințate pentru armată, dar cari n'au fost supuse recvirării.

Vor avea drept de vot și alegătorii înrolați

După cum se știe, un paragraf al noii legi electorale dispune ca cetățenii cari fac serviciu militar, activ, să-și piardă dreptul de vot pe durata serviciului. În zilele trecute însă mi-

nistrul de interne a dat circulară către toate comisiile centrale de conscriere a alegătorilor ordonându-le ca de astă dată să nu se acomodeze paragrafului de lege amintit, ci să ia în lista alegătorilor și pe cei cari în urma serviciului militar activ ar fi de altfel împedeți în exercitarea dreptului de alegător.

O faptă generoasă

a făcut domnul George Cornea din comuna Toronya, trimițându-ne la administrația ziarului nostru suma de 10 cor., ca pentru această sumă să trimitem soldaților români de prin spitale, cărți de rugăciuni, cari într'adevăr le produc o adevărată bucurie în clipe de durere.

Primească generosul român sincerile noastre mulțumiri și credem, că acei soldați, cari vor fi împărțiți din aceste cărți de rugăciuni în gândul vor mulțumi și se vor gândi cu dragoste la fratele lor român binefăcător.

Regele Bulgariei a plecat la cartierul austro-ungar și german

Din Sofia se telegrafiază: Regele Ferdinand al Bulgariei însoțit de prim-ministrul Radoslavov, de generalisimul Jekow, de mareșalul curții, generalul Savov și de o mică suită militară, a plecat luni seara, pentru a face o contravizită împăratului Wilhelm în cartierul principal german. De acolo, regele Bulgariei cu suita lui pleacă la cartierul austro-ungar, pentru a vizita pe archiducele Fridrich. De acolo, prim-ministrul bulgar și generalisimul Jekow se întorc la Sofia, pe când regele Bulgariei pleacă la Coburg. În absența regelui, regenta va fi exercitată de consiliul de miniștri bulgar.

Eliberarea fostului ministru croat

Contele Teodor Pejačevich, fostul ministru croat, care dela izbucnirea războiului a fost ținut ca prizonier politic în sudul Franței, a sosit ieri la Viena, eliberat fiind din captivitatea franceză.

Comitatul Caraș Severinului,

a donat 46.000 coroane pentru reconstruirea sațelor din nordul Ungariei, distruse de invazia rusească.

Jerfa unor medici

În timpul din urmă au murit în Galizia, 11 medici, în urma infecțiunii de tifos, contractată la îngrijirea militarilor înbolnăviți pe câmpul de război.

Economie

Târgul de rămători din Budapesta: Pe piața din Ferencváros

Budapesta, 8 Februarie.

Circulație lentă. Târg cam slab. Prețuri constante. Au fost pe piață 1429 bucăți de rămători, dintre cari 421 au fost aduși azi, iar restul rămăși nevânduși din săptămâna trecută. S'au vândut 899 de bucăți.

Prețurile consemnate sunt următoarele: Bătrâni grași cal. primă: 510—520 fil., cal. doua 500—510 fil., tineri grei 540—550 fil., mijlocii 540—550 fil., ușori 520—540 fil., Rămători neîngrășați 350 de fileri pro kgr.

Târgul de vite cornute din Bpesta

Budapesta, 8 Februarie.

La târgul de azi au fost aduși numai viței. — Circulație vie și prețuri constante. Prețurile consemnate sunt următoarele: viței de calitate primă 300—316 fil., excepțional și 320—325 fil., cal. mijlocie 280—296 fil. pro kgr. greutate vie, fără detragere.

Franta și România

Publicistul francez Georges Bienaimé scrie în ziarul lui Gustave Herve „La Victoire”:

»In sfârșit ne-am decis la Salonic la o faptă bărbătească! După o ocupație de trei luni a Salonicului, am izgonit pe consuli austro-germani și pe cel turc, agenții provocatori din Salonic. Consuliul inamic le pasă foarte puțin de prezența noastră la Salonic, și încercau să se informeze despre măsurile pe cari le lua generalul Sarrail, cum își instala lagărul său în țară și unde așeza tunurile. Din cauza unui respect tot atât de ridicol, pe cât de nejustificat față de guvernul grec, care se poartă cu noi într'un mod ipocrit, n'am cerut la început izgonirea imediată a acestor spioni plătiți de inamicii noștri. Abia după bombardarea Salonicului de aviatori germani, ne-am deșteptat.

Precum se pare, bravii noștri aliați, englezii, sunt incorrigibili, nesinchisindu-se căsuși de puțin de loviturile amenințătoare ce li se pregătesc. Această atitudine a guvernului englez explică toate cusururile politicii noastre față de România, Grecia și Bulgaria. Aceasta formează misterul înfrângerii noastre din 1915.

S'a făcut în ultimul timp observația justă, că diplomația anglo-franceză nu înțelege ce însemnează războiul. Se codește, ezită, chibzuește, ea în timp de pace.

Se pare, că la o curte europeană ne-a lipsit până acuma curajul și hotărârea: la palatul regal din București. Regele României este german. Guvernul a fost multă vreme în strinsă legătură cu politica germană din cauza fricii de Rusia. Poporul român ne este favorabil și mulți bărbăți politici din România sunt cu drept cuvânt de părere, că interesele României trebuie să fie așezate mai mult în tabăra noastră decât în aceea a inamicilor noștri. În asemenea împrejurări existau toate premisele pentru o acțiune decisivă. Nu vreau să susțin, că ministrul nostru plenipotențiar din București nu este la înălțimea datoriei sale.

Deputatul liberal român Stora a explicat în ultimul timp în Camera din București, de ce România trebuie să se îndepărteze din ce în ce mai mult de Ententa. »Suntem siliți», a spus dânsul, »să ne gândim la Basarabia, această provincie românească, pe care o stăpânește Rusia. O Rusia victorioasă ar însemna anexarea la imperiul țarilor a Galiziei, a Constantinopolului, strâmtoarelor și a Dunării până la porțile de fier. Dacă Rusia va fi victorioasă, statul român se va afla în mare pericol.»

Afirmările exagerate ale deputatului român au fost ascultate cu mare atenție de Adunarea Deputaților. Nu trebuie să se uite, că în ziua, când Rusia a vorbit despre Constantinopolul, România, Grecia și Bulgaria au devenit foarte neliniștite. Din ziua pe când Rusia se afla în Galizia și Bucovina și se pregătea să anexeze aceste două provincii, dintre care una este pe jumătate românească, s'a răcit entuziasmul românilor pentru Ententa.

În ultimul timp, când România putea și trebuia să vie în ajutorul Serbiei, guvernul român n'a avut curajul să o facă, din cauza neînsemnatelor forte rusești dela granița română. I-a fost teamă că nu va fi ajutat la timp de trupele țarului și că se va vedea expusă unei invazii subite a austro-germanilor.

În aceste împrejurări este clar, că, dacă diplomații noștri din București nu vor ști să zădărnicească cu energie sfertările diplomaților Germaniei, Austriei și Bulgariei, suntem în pericol să pierdem importantul ajutor al României pe care comptăm cu atâta siguranță.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăntu
Tipografia „Poporul Român”, VII., Ilka-utca 36.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cucu» și »Foaia Ilustrată» —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți
și bolnavi din spitale.